

Geograafilise tähise kaitse seaduse, kaubamärgiseaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastustabel

1. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Jrk nr	Muudatusettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud	Kommentaariid
1	<p>Eelnõu § 1 punktiga 43, millega täiendatakse geograafilise tähise kaitse seaduse §-i 50, antakse järelevalveasutusele riikliku järelevalve erimeetmena õigus nõuda infoühiskonna teenuse osutajalt infoühiskonna teenuse kaudu esitatava õigusvastase teabe kõrvaldamist või teabe juurdepääsu piiramist.</p> <p>Toetame interneti turvalisemaks muutmist ebaseaduslikule veebisisule ligipääsu piiramise kaudu. Meetmete tõhususe ja proportsionaalsuse tagamiseks on oluline, et internetis sisu piiramise meetmed on täpsed ja suunatud ega piira ligipääsu seaduslikule sisule. Sellest lähtuvalt palume täiendada eelnõu teksti ja seletuskirja, et tuleks selgemini välja, et millistelt teenuseosutajatelt ja millisel juhul võib nõuda antud eelnõu tähenduses õigusvastase teabe kõrvaldamist või sellele juurdepääsu piiramist. Analoogina võib siinkohal lähtuda tarbijakaitseaduse §-st 62², infoühiskonna teenuse seaduse §-st 13¹ ja Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse §-st 120¹ näidetest.</p> <p>Eelkõige palume eelnõus täpsustada, et infoühiskonna teenuse osutajalt võib nõuda õigusvastase teabe kõrvaldamist või sellele juurdepääsu piiramist juhul, kui</p>	Arvestatud	Eelnõus on GTKS paragrahvi 50 (eelnõu punktid 43 ja 44) ning seletuskirja vastavalt märkustele täpsustatud.

	<p>teabe levitamise lõpetamiseks puuduvad muud tõhusad vahendid (nt teabe levitaja ehk nõuete rikkuja poole pöördumine pole osutunud tulemuslikuks). Infoühiskonna teenuse osutaja poole pöördumisel tuleks lähtuda lähimuse ja proportsionaalsuse põhimõttest ehk sisu piiramise ettekirjutus tuleb esmalt väljastada teenuseosutajale, kellel on tehniline suutlikkus konkreetset ebaseaduslikku sisu eemaldada või sellele juurdepääsu tõkestada. Antud põhimõte väldib negatiivset mõju sellise teabe kättesaadavusele ja juurdepääsetavusele, mis ei ole ebaseaduslik.</p> <p>Hetkel nimetab eelnõu infoühiskonna teenuse osutajaid vaid üldiselt, kuid kui eelnõu eesmärgiks on anda järelevalveasutusele õigus teha teabe piiramise või blokeerimise ettekirjutus ka internetiühenduse teenuse osutajale või domeeninime registri haldajale või pidajale (kes ei ole teabele lähimad infoühiskonna teenuse osutajad), siis tuleks see eelnõus selguse huvides ka konkreetselt sätestada.</p>		
--	---	--	--

2. Patendiamet

Jrk nr	Muudatusettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud	Kommentaariid
1	<p>Eelnõu seletuskirjas (lk 1) on toodud näiteid käsitööstuslike ja tööstustoodete kohta, mis võiksid olla potentsiaalselt uue süsteemiga hõlmatud. Eesti toodetena on Haapsalu ravimuda, Muhu tikandi ja Setu pitsi kõrval mainitud ka Saaremaa seppasid. Leiame, et siinkohal ei ole kohane Saaremaa seppade mainimine. Tegemist pole tootega ning selle märkimine seletuskirjas võib tekitada kaitse taotlemisel eksitavaid ootusi.</p>	Arvestatud	SK vastavad muudatused tehtud.

2	<p>Teeme ettepaneku asendada eelnõu § 1 punktis 6 (GTKSi täiendamine §-ga 23.1) kolmandas punktis sõna “toetamise” sõnaga “edendamise”.</p> <p>Vastav lause oleks seega sõnastatud järgmiselt: „Eesti kohaliku omavalitsuse üksus, nende maakondlik liit või muu ühendus või ettevõtluse edendamise eesmärgil tegutsev juriidiline isik“. See annaks paremini edasi mõtet, mille kohaselt on oodatud taotlust esitama ettevõtted, mille põhikirjaline eesmärk on arendada (kohalikku) ettevõtlust (MTÜ-d, sihtasutused). Mõiste „ettevõtluse toetamine“ võib sisuliselt viidata rahalise või muu materiaalset laadi abi andmisele, mis ei pruugi kirjeldada nende organisatsioonide tavapärast rolli. Sõna „edendamine“ rõhutab seevastu tegevust, mis seisneb valdkonna arendamises ja hoogustamises ning vastab seetõttu täpsemalt selliste juriidiliste isikute tegevuse sisule.</p>	Arvestatud	EN ja SK vastavad muudatused sisse viidud
3	<p>Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 28.1 lõiget 4 ja jätta sealt välja sõnad “või mis on kantud äriregistri registrikaardile”. Äriregistri registrikaardi eraldi esiletoomine võib taotlejat eksitada, kuivõrd Patendiamet ei kontrolli tegelikkuses äriregistri aadressi õigsust ega ajakohasust. Patendiametil ei ole alust kahelda nende kontaktandmete õigsuses, mille taotleja on sisestanud omakäeliselt taotluste esitamise elektroonilise süsteemi kaudu. Seejuures tuleb arvesse võtta, et avaliku registri kanne ei pruugi alati kattuda taotleja tegeliku suhtlus- või kontaktaadressiga. EUIPO andmebaasid tuginevad samuti taotlejate endi esitatud kontaktandmetele ega eelda nende vastavust riigisiseste äriregistri kannetele. Eelnevatel kaalutlustel leiab Patendiamet, et registrikaardi väljatoomine ei ole selles sättes vajalik ega otstarbekas ning võib põhjustada pigem segadust kontaktandmete kontrolli ulatuse osas.</p>	Osaliselt arvestatud	<p>Sätte analoog on TsMS § 311 lg 5¹ (kättetoimetamise presumptsioon). SK on täpsustatud ja täiendavalt selgitatud, et see on asjakohane juhul, kui taotleja ei kinnita e-kirja kättesaamist või väidab, et ta ei ole seda kätte saanud. Äriregistrisse kantud e-posti aadressil saadetud e-kiri loetakse eeldamisi kättesaaduks nii tsiviilkohtumenetluses kui ka apellatsioonikomisjoni menetluses. E-posti aadressi leidmine äriregistri registrikaardilt võtab üldjuhul aega üsna vähe ning selle eelnõu sättega ei panda Patendiametile kohustust kontrollida taotleja teatatud e-posti aadressi vastavust äriregistri aadressile (mida ei saa amet ka nõuda – taotleja võib taotluses teatada muu aadressi) ega ka muid äriregistri andmeid.</p>

4	<p>Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 32 lõike 1 esimest lauset ja jätta sealt välja sõnad “enne kolme kuu möödumist taotluse menetlusse võtmisest”. Kuivõrd sarnaseid taotlusi ei ole praktikas varem menetletud, juhib Patendiamet tähelepanu, et selliste taotluste sisuline keerukus võib juhtumipõhiselt märkimisväärselt erineda. Sellest tulenevalt ei pruugi ettemääratud tähtaeg peegeldada tegelikku menetluse kestust: osa taotlusi võib olla võimalik läbi vaadata oluliselt kiiremini, samas kui teised võivad olla olemuselt märksa keerukamad ja nõuda pikemat menetlust. Niisiis võib konkreetse tähtaja määramine luua bürokraatliku piirangu, mis ei võimaldaks menetluspraktikas piisaval määral paindlikkust. Lisaks § 32 lg-s 1 nimetatud toimingule viib Patendiamet läbi ka muid seaduses reguleeritud menetlustoiminguid, millele ei ole tähtaega ette nähtud. Seetõttu on ühe konkreetse toimingu puhul tähtaja kehtestamine pigem erandlik ning eeldaks selgelt objektiivset ja põhjendatud vajadust. Eelnevatel kaalutlustel peab Patendiamet põhjendatuks jätta konkreetne tähtaeg sätestamata.</p>	Arvestatud	Eelnõud ja seletuskirja on vastavalt muudetud
5	<p>Teeme ettepaneku muuta eelnõu § 36 teksti ja jätta sellest välja sõnad “ja teatab sellest taotlejale kirjalikult”. Eelnõus ei ole vajalik eraldi sätestada otsusest kirjalikku teavitamise vormi, kuna menetluse taastamisest keeldumise otsus edastatakse taotlejale igal juhul. Ameti menetlus toimub reeglina kirjalikus vormis ning sama vormi järgitakse ka kõigi otsuste ja puuduste teadete edastamisel. Seetõttu leiab Patendiamet, et õigusnormis ei ole vaja eraldi rõhutada otsuste ega teadete kirjalikku edastamist isikule, kelle suhtes otsus on tehtud või keda teade puudutab. Osutame, et sama tähelepanek kehtib ka teiste teateid, otsuseid ja kirjavahetust käsitlevate normide puhul.</p>	Mittearvestatud	Analoogseid sätteid leiab ka KaMS-s ja TDKS-s näiteks, peame selle nõude olemasolu õigusselguse huvides vajalikuks.

6	Patendiamet juhib tähelepanu, et eelnõu seletuskirjas on osaliselt vananenud info. Nimelt on seletuskirja (lk 6 esimese lause) kohaselt Patendiameti registris registreeritud 4 geograafilist tähist. Patendiameti registris on hetkeseisuga registreeritud üks geograafiline tähis.	Arvestatud	SK vastavalt täpsustatud.
7	Ühtlasi märgib Patendiamet, et eelnõu tekst on kohati raskesti jälgitav. Adressaadil ei ole võimalik mõista muudetava normi sisu ilma mitme õigusakti võrdlemise ja omavahelise suhestamiseta, mis ei ole kooskõlas õigusselguse põhimõttega. Näiteks juhib Patendiamet tähelepanu eelnõu p-le 22, mille kohaselt muudetakse § 32 lg-d 1-3 ja sõnastatakse järgnevalt: „(1) Patendiamet kontrollib enne kolme kuu möödumist taotluse menetlusse võtmisest: 1) kas taotlus vastab käesoleva seaduse § 23.1 lõigetes 1–3 ja §-s 24 sätestatule; 2) kas taotlus on ilmsete vigade või vastuoludeta koonddokumendi ja tootespetsifikaadi vahel. Nimelt leiab Patendiamet, et eelnevas näites peaks § 24 lg 1 olema lahti kirjutatud (tingimuste osas, millele taotlus peaks vastama), kuna hetkel on seal viited määruse erinevatele artiklitele. Liigne viitamine nõuab adressaadilt pidevat edasi-tagasi liikumist tekstide vahel, mis muudab sätte raskesti jälgitavaks.	Teadmiseks võetud	Eelnõu § 24 lg 1 viitab EL otsekohalduvale määrusele (mille sätteid LR õigusesse üle kirjutama ei ole vaja ning mis võiks tekitada võimalike tõlgenduste paljususe tõttu vasturääkivaid ootusi) ning SK-s on vastavad selgitused toodud. Mõõname, et seadusemuudatuste jõustumisel ning rakendamisel võivad osutuda vajalikuks näiteks suunised taotlejale, mida PA on ka teiste tööstusomandi esemete taotlemise hõlbustamiseks koostanud, võib-olla ka Patendiameti töö korraldamiseks vajalikud ametisisesed juhised. Mõlemat mittesiduvat dokumenti peab olema võimalik paindlikult muuta, kui EL määruse sätete tõlgendamisel on tekkinud täpsustusi (vt selle kohta ka nt seletuskirja lk 9, 42).
8	Viimaks märgib Patendiamet, et eelnõus on mitmes kohas dubleeritud nõue esitada avaldus eesti keeles. Patendiameti hinnangul oleks otstarbekas kehtestada üks selge üldnorm, mis sätestab, et menetlus toimub eesti keeles.	Mittearvestatud	Eelnõus sisaldub vastav viide neljal korral ning konkreetsete sätete juures peame viidet vajalikuks.

3. ITL

Jrk nr	Muudatusettepaneku sisu	Arvestatud/mittearvestatud	Kommentaariid
--------	-------------------------	----------------------------	---------------

1	<p>Nimelt muudetakse eelnõu § 1 punktiga 43 geograafilise tähise kaitse seaduse (GTKS) § 50 ja antakse järelevalveasutusele (TTJA) järgmised õigused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • p 2 - saada elektroonilise side ettevõtjalt üldkasutatava elektroonilise side võrgus kasutatavate identifitseerimistunnustega seotud lõppkasutaja tuvastamiseks vajalikke andmeid; • p 4 - nõuda infoühiskonna teenuse osutajalt infoühiskonna teenuse kaudu esitatava õigusvastase teabe kõrvaldamist või teabele juurdepääsu piiramist. <p>Seletuskirja järgi on uued normid analoogsed tarbijakaitse seaduse § 62¹ lõikes 2 ja § 62² lg 1 ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse (ELÜPS) § 120¹ lõikes 1 sätestatud õigustega. Samas viidatud sätted ütlevad kõik erinevalt plaanitavast GTKS sätest, et sideettevõtelt ja infoühiskonna teenuse osutajalt andmete ning sisu piiramise nõudmine on viimane võimalus. Siit tekkis küsimus, miks geograafilise tähise kaitse seaduse muudatuses seda põhimõtet ei nimetata. ITL teeb ettepaneku lisada selguse huvides kõnealusesse normi täiendus, et neid õigusi kasutatakse erandkorras, kui muud meetmed on end ammendunud. Nimetatud meetmed ei ole esmane valik ja see peab seadusest välja tulema. Olla esimene valik ei ole ka selle sätte eesmärk ega olemus.</p>	Arvestatud	Sarnane märkus MKM ettepanekule (vt p 1 käesolevas tabelis) Eelnõus on GTKS paragrahvi 50 (eelnõu punktid 43 ja 44) ning seletuskirja vastavalt märkustele täpsustatud.
---	--	------------	---